

04 Februarie 2010, nr. 449

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea taxei de stat – art.3, 4; Codul de procedură civilă – art.85, 344, 345, ș.a.)

(înregistrat în Parlament cu numărul 35.2010 din 12 Ianuarie 2010)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea taxei de stat – art.3, 4; Codul de procedură civilă – art.85, 344, 345, ș.a.).

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Justiției, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** este perfecționarea procedurii în ordonanță (procedurii simplificate), care este o procedură nouă pentru jurisprudența din țara noastră, fapt care a atras după sine apariția unor divergențe la aplicarea ei în practică.

Fundamentarea proiectului

4. Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei nu este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul nu respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă Proiectul de lege a fost înregistrat pe 12.01.2010 și plasat pe pagina web a Parlamentului la 16.01.2010, astfel fiind respectat de către Parlament termenul de cooperare cu societatea civilă.

6. Suficiența argumentării. Conform versiunii pe suport de hârtie a notei informative, a fost posibil de a verifica argumentarea proiectului. Nota informativă nu conține o justificare suficientă a necesității adoptării proiectului de lege și nu corespunde în totalitate prevederilor Legii nr.780/2001 privind actele legislative.

Autorii susțin că au inițiat elaborarea prezentului proiect de lege în rezultatul studierii practicii judiciare de implementare a procedurii de ordonanță (procedurii simplificate), prevăzută în Codul de procedură civilă din 2003, Capitolul XXXV, art. 334 – 354.

7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la

reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.

Nota informativă conține referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.

8. Fundamentarea economico-financiară. Realizarea noilor reglementări are tangență directă cu reducerea veniturilor la bugetul de stat și, în acest caz, proiectul urmează să fie în concordanță cu prevederile art.20 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative. În acest context proiectul nu este însoțit de:

- fundamentarea economico-financiară, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare;

- analiza impactului de reglementare, ceea ce presupune lipsa unei analize a efectelor economice și bugetare, care urmează să le producă legea după adoptare.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Din textul proiectului rezultă stabilirea și promovarea unor interese/beneficii pentru deținătorii gajului și mai cu seamă pentru persoanele juridice, care vor fi tratate la egal cu cetățenii și care este manifestată prin scutirea de taxa de stat sau eşalonarea plății acesteia.

10. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului nu sînt în concordanță cu prevederile art.131 din Constituție și a Legii privind sistemul bugetar și procesul bugetar, care în art.11 stabilește că, după adoptarea legii bugetare anuale:

a) nici un proiect de lege, altul decît privind modificări la legea bugetară anuală, care are drept urmare majorarea cheltuielilor bugetului de stat sau reducerea veniturilor bugetului de stat nu poate fi examinat de Parlament, dacă acesta nu include sursa reală de acoperire a pierderilor, în scopul menținerii nivelului deficitului bugetar stabilit;

b) nici o lege, alta decît privind modificări la legea bugetară anuală, care prevede reducerea excedentului bugetului de stat aprobat sau majorarea deficitului bugetului de stat aprobat nu poate fi adoptată.

În această ordine de idei menționăm că autorii nu fac nici o explicație în nota informativă pe marginea respectării prevederilor menționate mai sus.

De asemenea trebuie să accentuăm ne-respectarea prevederilor art.102 din Constituție și a Legii privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, care instituie regula de contrasemnare de către miniștrii care au obligația punerii lor în executare.

Proiectul de hotărîre a Guvernului a fost contrasemnat doar de ministrul justiției, însă urma să fie contrasemnat și de ministrul finanțelor, luînd în considerație reducerea venitului bugetar după adoptarea legii (taxa de stat) acesta .

Tot la acest capitol trebuie invocată și lipsa de conformitate a proiectului cu prevederile ar.19, art.20 din Legea privind actele legislative, precum și a neconcordanței cu prevederile Codului civil și a art.86 din Codul de procedură civilă.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului nu este tocmai în concordanță cu terminologia concurentă din Codul civil și Legea cu privire la gaj.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul stabilește atribuții și proceduri de extindere a dreptului de scutire și eşalonare a plății taxei de stat, de care instanțele judecătorești vor face uz în activitatea de soluționare a cauzelor în litigiile legate de urmărirea gajului

Concluzii

Considerăm că proiectul necesită a fi analizat minuțios sub aspectul promovării intereselor persoanelor juridice și excluderea eventualelor elemente generatoare de corupție.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției